

USTAWA
z dnia2005
o zmianie ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji
przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”

Art. 1. W ustawie z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 84, poz. 948 z późn.zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„ 7. Do PKP SA oraz spółek, o których mowa w art.14,15 i 19 , stosuje się przepisy Kodeksu spółek handlowych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.”;
- 2) w art. 15:
 - a) ust. 3 uchyla się,
 - b) ust. 4a otrzymuje brzmienie:
„4a. PLK SA zarządza liniami kolejowymi oraz pozostałą infrastrukturą kolejową określoną w przepisach o transporcie kolejowym, z wyłączeniem budynków i budowli przeznaczonych do obsługi przewozu osób i rzeczy, wraz z zajęтыми pod nie gruntami.”,
 - c) Dodaje się ust.4b w brzmieniu:
„4b. Z infrastruktury kolejowej zarządzanej przez PLK SA mogą być wyłączone:
 - 1) urządzenia i sieci energetyczne do przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej oraz związane z tą działalnością budynki, wraz z zajęтыми pod nie gruntami,
 - 2) urządzenia i sieci telekomunikacyjne przeznaczone do świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz związane z tą działalnością budynki , wraz z zajęтыми pod nie gruntami.”;
- 3) w art. 17:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Wkłady niepieniężne, o których mowa w ust.1, wnosi się według wartości księgowej lub wartości skorygowanej aktywów netto.”,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Czynności związane z tworzeniem spółek, o których mowa w art.14 i art.15, a także z wnoszeniem do nich wkładów określonych w ust.1 zwalnia się od podatku od czynności cywilnoprawnych oraz od podatku dochodowego.”;
- 4) w art.18:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. w 2001 r. Nr 100, poz.1086 i Nr 154, poz.1802, z 2002 r. Nr 205, poz.1730 i Nr 240, poz.2055, z 2003 r. Nr 6, poz.63, Nr 80, poz.720 i Nr 203, poz.1966 oraz z 2004 r. Nr 96, poz.959 i Nr 120, poz.1252

- „1. PKP SA nie może bez zgody PLK SA sprzedać lub ustanowić hipoteki na gruntach wchodzących w skład linii kolejowych i oddanych PLK SA do nieodpłatnego korzystania na podstawie umowy, o której mowa w art. 17 ust. 6.”,
- b) ust. 2b otrzymuje brzmienie:
„2b. Nie wymaga zgody, o której mowa w ust. 2, czynność prawna, na której dokonanie jest wymagana zgoda walnego zgromadzenia spółki.”,
- c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Linie kolejowe, z wyłączeniem linii o znaczeniu państwowym, zbędne dla działalności PLK SA mogą być przekazane nieodpłatnie przez PLK SA lub PKP SA w porozumieniu z PLK SA, jednostkom samorządu terytorialnego lub sprzedawane przedsiębiorcom w trybie określonym w przepisach o komercjalizacji i prywatyzacji, za zgodą ministra właściwego do spraw transportu.”,
- d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. PKP SA i PLK SA nie mogą sprzedawać, wносить do spółek lub oddawać do odpłatnego korzystania innym podmiotom budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych w budynkach mieszkalnych będących ich własnością, z zastrzeżeniem przepisów rozdziału 7.”;
- 5) w art. 20:
- a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. W przypadku proponowania do nabycia co najmniej 10% akcji spółki, spośród spółek, o których mowa w art. 14 i art. 19, należących do PKP SA lub Skarbu Państwa, albo łącznie do tych podmiotów, przez jednego nabywcę, nie stosuje się ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447 z późn. zm²⁾).”,
- b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Oświadczenia woli składane spółce przez PKP SA wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Przepisów art. 173 § 2 i art. 303 § 3 Kodeksu spółek handlowych nie stosuje się.”;
- 6) art. 20a otrzymuje brzmienie:
„Art. 20a. Do zbywania akcji lub udziałów należących do PKP SA w spółkach wykonujących kolejowe przewozy pasażerskie oraz przewozy towarowe na linii szerokotorowej, wpisanych do rejestru przed dniem wpisania do rejestru PKP S.A. stosuje się odpowiednio art. 20 ust. 3-5.”;
- 7) art. 21 otrzymuje brzmienie:
„Art. 21. 1. Wykonywanie zadań powszechnego obowiązku obrony przez spółki utworzone na podstawie art. 14, art. 15 i art. 19, w szczególności w zakresie przygotowania obszaru kolejowego, linii i pojazdów kolejowych do realizacji zadań obronnych, a także finansowania tych zadań, odbywa się na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. PLK S.A. koordynuje zadania obronne w spółkach o których mowa w ust. 1, a także w spółkach wykonujących kolejowe przewozy pasażerskie oraz przewozy towarowe na linii szerokotorowej, wpisanych do rejestru przed dniem wpisania do rejestru PKP S.A.”;

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w 2002 r. w Dz.U. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 124, poz. 1151, Nr 170, poz. 1651 i Nr 223, poz. 2216 oraz z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 871, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1205, Nr 146, poz. 1546 i Nr 273, poz. 2703

- 8) art. 29 i art. 30 uchyla się;
- 9) w art. 39:
- a) ust.3 uchyla się,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Mienie, którego zagospodarowanie , na zasadach określonych w ust.1 i ust.2, nie jest możliwe, może zostać zlikwidowane lub przekazane nieodpłatnie Skarbowi Państwa, jednostkom samorządu terytorialnego lub państwowym jednostkom organizacyjnym.”;
- 10) po art. 40 dodaje się art. 40a w brzmieniu:
- „Art. 40a. 1. Po dokonaniu czynności, o których mowa w art.17 ust.5 w związku z art.17 ust.1 PKP SA dokonuje likwidacji linii kolejowej lub odcinka linii kolejowej, nie podlegającej wniesieniu w formie wkładu niepieniężnego do PLK SA jako zbędnej dla jej działalności.
2. Likwidacji, o której mowa w ust.1 dokonuje się na warunkach określonych w art.9 ust.2 pkt 2-3,ust.3 pkt 2-3 ust.4 pkt 2 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 86, poz.789 z późn. zm ³⁾).”;
- 11) w art. 42 w ust.1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) po śmierci najemcy osobom wymienionym w art.691 §1 kodeksu cywilnego.”;
- 12) w art. 43 ust.1 otrzymuje brzmienie:
„1. O przeznaczeniu do sprzedaży lokali mieszkalnych PKP SA zawiadamia na piśmie osoby, o których mowa w art. 42, wyznaczając trzymiesięczny termin na złożenie pisemnego oświadczenia o zamiarze nabycia lokalu mieszkalnego, liczony od dnia doręczenia zawiadomienia osobie zainteresowanej.”;
- 13) w art. 78 a ust.1 otrzymuje brzmienie:
„1. Spółki utworzone przez PKP SA do dnia, w którym skuteczny stał się wpis PKP SA do rejestru handlowego, mogą za zgodą ministra właściwego do spraw transportu, prowadzić jednocześnie działalność w zakresie wykonywania przewozów kolejowych i zarządzania liniami kolejowymi innymi niż o znaczeniu państwowym, gdy jest to uzasadnione ważnym interesem społecznym lub gospodarczym.”.

Art. 2. 1. Z dniem 1 stycznia 2006 r. „Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna” z siedzibą w Warszawie, działa pod firmą „Fundusz Mienia Kolejowego Spółka Akcyjna” z siedzibą w Warszawie.

2. Walne Zgromadzenie spółki „Funduszu Mienia Kolejowego Spółka Akcyjna” dokona zmiany statutu w zakresie zmiany nazwy firmy spółki i przedmiotu działalności.

Art. 3. Ilekroć w dotychczasowych przepisach dotyczących działalności PKP SA jest mowa o spółce PKP SA, z dniem 1 stycznia 2006 r. rozumie się przez to spółkę „Fundusz Mienia Kolejowego Spółka Akcyjna”.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1652 i Nr 203, poz. 1966 i z 2004 r. Nr 92, poz. 883, Nr 96, poz. 959 i Nr 97, poz. 962

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Rada Ministrów w dniu 22 lutego 2005 r. przyjęła „Strategię restrukturyzacji i prywatyzacji Grupy PKP S.A.”, która określa podstawowe założenia strategiczne dotyczące działań, jakie będą podejmowane w spółkach Grupy PKP w latach 2005-2007, modyfikując tym samym dotychczasowy program restrukturyzacji spółek Grupy PKP.

W celu skutecznego wdrożenia *Strategii*, niezbędne jest wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”.

W przedstawionym projekcie nowelizacji ustawy zawarto przede wszystkim rozwiązania usprawniające restrukturyzację majątkową PKP SA, a tym samym przyspieszające procesy prywatyzacji spółek zależnych.

Projekt wprowadza też niezbędne zmiany wynikające z praktyki stosowania dotychczasowej ustawy oraz zmiany o charakterze poprawek legislacyjnych, w szczególności dotyczy to art. 1 pkt 1, pkt 4 lit.a i lit.c, pkt 5, pkt 6, pkt 13, pkt.15 projektu.

Uchylenie w art. 15 ust. 3 związane jest z uchyceniem, powołanej w tym przepisie, ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o transporcie kolejowym przez nową ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, stwarzającą możliwość utworzenia straży ochrony kolei także przez kilku zarządów infrastruktury.

Obecny przepis art. 15 ust. 4a ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji PKP wyłącza z infrastruktury kolejowej zarządzanej przez PLK S.A. budynki i budowle przeznaczone do obsługi przewozu osób i rzeczy, jednakże bez gruntów pod nimi. W zbiorze tego wyłączenia znajdują się również perony, kładki nad torami, tunele umożliwiające dostęp do peronów i inne budowle położone na gruntach wchodzących w skład linii kolejowych, a którymi zarządzanie należy do PLK S.A. Proponowana zmiana ust. 4a koryguje zatem stan prawny w celu stworzenia możliwości geodezyjnego i prawnego wydzielenia (rozgraniczenia) nieruchomości objętych dyspozycją tego przepisu.

W propozycji dodania ust. 4b chodzi o wyłączenie z infrastruktury kolejowej zarządzanej przez PKP PLK S.A., w rozumieniu przepisów ustawy o transporcie kolejowym, infrastruktury energetycznej i telekomunikacyjnej. *De facto* wyłączenie organizacyjne i majątkowe nastąpiło już poprzez utworzenie w 2001 r. dwóch spółek: PKP „Energetyka” sp. z o.o. i PKP „Telekomunikacja Kolejowa” sp. z o.o. na podstawie ówczynie obowiązujących przepisów. Fakultatywność normy prawnej nie zamyka możliwości połączenia lub powiązania kapitałowego PKP PLK S.A. z tymi spółkami.

Zmiany w art. 17 wprowadzają usprawnienie i przyspieszenia w wyposażaniu w niezbędne mienie spółek utworzonych przez PKP S.A. na podstawie ustawy.

Zmiana w art. 18 ust. 8 w stosunku do obecnego brzmienia tego przepisu polega na dodaniu po wyrazach „lokali mieszkalnych” wyrazów „w budynkach mieszkalnych”. Podyktowana jest ona jest potrzebą umożliwienia wnoszenia do spółek lub wydzierżawiania budynków użytkowych, w których znajdują się lokale mieszkalne.

Proponowana zmiana art. 20 a podyktowana jest poniższymi względami. PKP S.A. jest właścicielem lub użytkownikiem 100% akcji (udziałów) w 34 spółkach, a ponadto wykonuje uprawnienia właścicielskie jako jeden z udziałowców lub akcjonariuszy w 66 spółkach (wg stanu na 31 grudnia 2004 r.). W 42 spółkach udział PKP S.A. jest mniejszy niż 10%. Zgodnie z dotychczasowym przepisem art.20, należące do Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych akcje lub udziały spółek wpisanych do rejestru przed dniem wpisania do rejestru PKP S.A. zbywa minister właściwy do spraw transportu lub PKP S.A. na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez ministra właściwego do spraw transportu. Przepisy te powodowały wydłużenie procedury przy zbywaniu niewielkiej ilości akcji lub udziałów. Nowe brzmienie art.20 a ogranicza konieczność udzielania pełnomocnictwa przez ministra właściwego do spraw transportu dla PKP S.A. i tym samym bezpośrednią kontrolę nad przebiegiem procesu prywatyzacji tylko 3 spółek: PKP SKM sp. z o.o., PKP WKD sp. z o.o. i PKP LHS sp. z o.o. (proces prywatyzacji dwóch pierwszych spółek jest już zaawansowany). W pozostałych spółkach, które nie były utworzone na podstawie ustawy, akcje lub udziały PKP S.A. będą zbywane na ogólnie obowiązujących zasadach określonych w Kodeksie spółek handlowych.

Nowe brzmienie art. 21 związane jest z zakładaną w *Strategii* restrukturyzacją PKP SA, która zostanie przekształcona w Fundusz Mienia Kolejowego. Dotychczasowe przepisy ustawy określały PKP SA jako koordynatora zadań obronnych w Grupie Spółek PKP. PLK S.A., która ma pozostać własnością Skarbu Państwa, aktualnie wykonuje zasadnicze zadania w zakresie przygotowania obronnej sieci kolejowej kraju. Ponadto PLK SA, jak przyjęto w *Strategii* stanie się współwłaścicielem takich podmiotów jak: PKP Energetyka, PKP Telekomunikacja Kolejowa, PKP Informatyka. Przejmie wszelkie funkcje techniczne, eksploatacyjne i inwestycyjne związane z funkcjonowaniem infrastruktury. Na bazie PLK SA tworzone jest Centrum Zarządzania Kryzysowego Spółek Grupy PKP. W związku z tym, proponuje się przenieść koordynację zadań obronnych w spółkach Grupy PKP do PLK SA

Założeniem dokonania zmiany uchylającej przepisy art.29-30 ustawy dotyczące trybu publicznej sprzedaży wymagalnych wierzytelności jest to, że przepisy te wprowadziły dodatkowe ograniczenia w zakresie takiej sprzedaży, np. ogłoszenia prasowe, doręczenie zawiadomienia dłużnikowi, niektórym organom założycielskim), które stwarzają niesolidnym dłużnikom możliwość podejmowania czynności dla przedłużenia czasu i trybu sprzedaży bądź nawet jej nieskuteczności. Po stronie wierzyciela zaś tryb dotychczasowy wymaga czasu i dodatkowych kosztów (ogłoszenia prasowe, uzyskiwanie informacji z KRS o dłużniku), co zagraża również przedawnieniem roszczeń. Wystarczają zatem regulacje zawarte w art. 31 odsyłającym do przepisów kodeksu cywilnego w tym zakresie.

Uchylenie w art. 39 ust.3 jest spowodowane okolicznością, że przekazywanie nieodpłatnie mienia PKP S.A. na własność jednostkom samorządu terytorialnego dla wykonywania przez nie zadań własnych w dziedzinie transportu jest regulowane w trybie określonym w art. 39 ust. 4.

Dodany przepis art. 40 a jest uzasadniony z uwagi na fakt, iż PKP S.A. posiada linie kolejowe wyłączone z eksploatacji i zbędne dla działalności PLK S.A. Ich likwidacja i zagospodarowanie powinno nastąpić na warunkach określonych w ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, dla zarządów infrastruktury kolejowej. Przepisy te stwarzają również możliwość ich nieodpłatnego przejęcia przez jednostki samorządu terytorialnego.

Zmiana art. 42 ust. 1 pkt 2 dostosowuje krąg osób uprawnionych do wykupu kolejowych lokali mieszkalnych do aktualnie obowiązujących przepisów art. 26 ust. 12 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 71, poz. 733 z późn. zm.). Dotychczasowa treść ww. pkt 2 była skorelowana z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 120, poz. 787 z późn. zm.), które w tym zakresie zostały zmienione ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r.

Zmiana terminu, o którym mowa w art. 43 ust.1 na złożenie oświadczenia o zamiarze nabycia lokalu mieszkalnego PKP S.A. z 6 miesięcy na 3 miesiące, pozwoli przyspieszyć procedurę sprzedaży tych lokali.

Przepisy art. 2 i art. 3 projektu uwzględniają przyjęte w *Strategii* przekształcenie PKP S.A. w Fundusz Mienia Kolejowego z dniem 1 stycznia 2006 r. Fundusz będzie następcą prawnym PKP S.A., spółka akcyjną Skarbu Państwa. Zmianie ulegnie przedmiot działalności – zadania spółki zostaną ograniczone do kwestii majątkowych restrukturyzacji i nadzoru korporacyjnego. Wszelka działalność typu eksploatacyjna, inwestycyjna, bezpieczeństwa zostanie włączona - w wyniku zmiany statutów spółek - do zadań odpowiednich spółek, przede wszystkim PLK S.A.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty na które oddziałuje ustawa

Adresatami projektowanej ustawy są spółki Grupy PKP SA , ale też organy administracji rządowej- minister właściwy do spraw transportu, a także podmioty biorące udział w procesie regulacji stanów prawnych nieruchomości. W sposób pośredni adresatami ustawy są także osoby, uprawnione do nabycia od PKP S.A. lokali mieszkalnych.

2. Konsultacje społeczne

W toku prac legislacyjnych nad projektem ustawy przeprowadzono konsultacje ze spółkami PKP S.A. i spółkami Grupy PKP S.A. Projekt został umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury.

3. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety samorządów województwa

Wejście w życie projektowanej ustawy, zwłaszcza przepisów umożliwiających zwolnienia podatkowe od czynności związanych z tworzeniem i wyposażaniem spółek zależnych powoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości ok. 9 mln. zł w 2005 r.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Projektowane przepisy w bezpośredni sposób nie wpływają na zmianę konkurencyjności gospodarki.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Ustawa powinna mieć pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionów.

7. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem UE. Proponowana nowelizacja art. 17 wprowadza regulacje spełniające kryteria nowej pomocy publicznej. Tak więc, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz.1291) projekt ww. zostanie zgłoszony Prezesowi UOKiK w celu jego notyfikacji Komisji Europejskiej.